

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Інформаційний бюлетень
Випуск № 14 • Квітень 2021 р.

«ЯК ЗАПОБИГАТИ АУТСОРСИНГУ ЗАВДАНЬ?»

Одним з варіантів неправдивого авторства (див. попередній випуск бюлетеня) є підготовка академічних текстів на замовлення сторонньою особою чи організацією на анонімній і, часто, платній основі.

На позначення цього явища в англійській літературі застосовується термін «**contract cheating**», який можна приблизно перекласти як «угода з метою обману». Замість цього доволі незручного для української мови словосполучення далі послуговуватимемось його синонімом «аутсорсинг завдань» (англ. assignment outsourcing^[1]).

Аутсорсинг завдань має місце, коли студент звертається до третьої сторони, аби та виконала за нього завдання, що підлягає оцінюванню як таке, що виконане студентом самостійно. Третьою стороною можуть бути «фабрики текстів» (компанії, що надають відповідні послуги), друзі, родичі чи інші студенти, приватні репетитори, спеціалізовані вебсайти та інше^[2,с.6]. Аутсорсинг завдань, коли студент порушує вимогу виконувати завдання самостійно, слід відрізнити від легітимної допомоги репетитора чи навчання на додаткових курсах, коли метою студента є поглиблення власних знань^[3].

Виконання завдань студента третьою стороною слід вважати значно серйознішим порушенням доброчесності, ніж академічний плагіат. Адже в цьому випадку має місце свідомий намір і дії студента з метою обманути викладача щодо авторства виконаного завдання.

Основна складність боротьби із цим явищем полягає в тому, що «антиплагіатне» програмне забезпечення зазвичай не допомагає виявити такі тексти. Крім того, написання робіт (досліджень) на замовлення не розглядається законом «Про освіту» як **окреме** порушення академічної доброчесності.

Тому деякі українські університети не вирізняють це порушення у власних політиках академічної доброчесності і поки що не розробляють окремих процедур реагування на такі дії.

«...заклади вищої освіти потерпають від виконання навчальних та наукових робіт на замовлення». Однак ЗВО «в переважній більшості не виявляють активності щодо пропозицій про вдосконалення нормативної бази» загальнодержавного рівня та рівня ЗВО з метою реагування на це порушення доброчесності.

— з Річного звіту НАЗЯВО за 2020 рік^[4]

ЧОМУ ПРОБЛЕМА СКЛАДНА?

Хоча аутсорсинг студентських завдань сьогодні є однією з центральних тем міжнародних досліджень у сфері академічної доброчесності, питання викладачів та університетів «що робити?» залишається складним. На це є кілька причин.

По-перше, послуга аутсорсингу завдань є легкодоступною. Тому, якщо завдання з підготовки письмової роботи нецікаве, студент не мотивований або не може підготувати його самостійно, бажає віддати виконання цього завдання «на аутсорсинг» і має для цього невелику суму грошей, він конче замовить «послугу» з написання роботи.

По-друге, викладачі можуть не вміти та/або не бажати виявляти такі роботи. Одне з досліджень^[5] засвідчило, що після проходження викладачами спеціального навчання зростає точність визначення ними того, чи була певна студентська робота виконана на замовлення. Однак навіть після такого навчання деяка кількість рішень викладачів лишається хибно-позитивною (роботу, виконану студентом самостійно, викладач визначає як замовну) або хибнонегативною (виконану на замовлення роботу викладач вважає самостійною).

Фактично можна бути впевненим у самостійній підготовці студентом певного тексту у випадку, коли завдання є частиною командного дослідження, під час якого викладач і студент працюють спільно. Проте цей підхід не масштабується на умовну курсову роботу, що її пишуть всі студенти факультету.

Тому тут застосовується підхід з позиції ризиків. Деякі заходи зменшують імовірність того, що студент скористається сторонньою допомогою, інші — ні. Які це заходи?

ЯКІ ЗАХОДИ СЛІД ВЖИВАТИ НА РІВНІ УНІВЕРСИТЕТУ?

Загальний напрям запобігання аутсорсингу завдань полягає у застосуванні викладачами сучасних, цікавих методів навчання, розробці завдань, у виконанні яких студенти побачать для себе сенс, створенні академічного середовища, учасники якого мають дотримання етики у навчанні за внутрішню потребу.

Сєбто, заходи — загалом ті самі, що підтримують в університеті культуру академічної доброчесності та якості освіти. Та деякі поради можна конкретизувати.

Зокрема, **Британське агентство забезпечення якості вищої освіти** зазначає щодо запобігання аутсорсингу завдань таке^[3]:

- Від робіт, виконаних на замовлення, потерпає кожен заклад вищої освіти.
- Функції з просування культури та правил академічної доброчесності слід включати до переліку посадових обов'язків викладачів. Для виконання цих функцій університети мають надавати своїм викладачам необхідні ресурси й підтримку.
- Заходи ЗВО із запобігання аутсорсингу завдань мають охоплювати вивчення кращих практик, зменшення можливостей обману, виявлення порушень (з методами виявлення замовних робіт слід знайомити як викладачів, так і студентів), запровадження дієвих політик доброчесності, обмін досвідом з іншими університетами.
- Визначення поняття аутсорсингу завдань, процедури виявлення та розгляду випадків підготовки завдань на замовлення, можливі наслідки для порушників мають бути документально закріпленою частиною політики академічної доброчесності університету. Студенти й викладачі мають бути належним чином поінформовані про цю політику.
- Для подолання проблеми викладачам слід працювати спільно зі студентами, залучати їх до розробки методичних рекомендацій (наприклад, студенти — краще джерело інформації про мотивацію замовляти роботи) та до проведення кампаній з просування академічної доброчесності.
- Методичні рекомендації матимуть більший вплив, якщо їх поширюватимуть органи студентського самоврядування та самі студенти у вигляді, наприклад, дружніх порад своїм одноліткам.
- Важливо більше наголошувати на позитивних впливах дотримання академічної доброчесності, ніж на порушеннях.
- В аудиторії варто обговорювати і виявляти причини, чому частина студентів виконує свої завдання і роботи чесно замість того, щоб віддати їх на «аутсорсинг».

- Коли студенти отримують перші завдання з підготовки письмових робіт, їм має бути доступна інформація, навчання, підтримка щодо того, як виконувати таку роботу з дотриманням вимог академічної доброчесності. Студенти мають навчитися обирати якісні академічні джерела, коректно на них посилатися, перефразовувати та інтерпретувати ідеї з цих джерел. Формами підтримки студентів можуть бути, наприклад, додаткові онлайн-консультації чи можливість здати викладачу готову роботу дещо пізніше за встановлений термін.
- Розробка належних інструментів оцінювання результатів навчання відіграє значну роль у запобіганні та виявленні аутсорсингу завдань, однак не викоринює його повністю.

ЩО РОБИТИ ВИКЛАДАЧЕВІ?

Узагальнимо далі низку рекомендацій викладачам^[3: 6; 7], покликаних утримати студентів від замовлення письмових робіт.

- Прагнення студентів навчатися чесно залежить від якості побудови усіх елементів курсу — силабусу, навчальних матеріалів, завдань, системи оцінювання, планування активностей під час аудиторних занять.
- Спрямовуйте результати навчання Вашого курсу на розвиток навичок і концептуального бачення (а не на відтворення знань), унаслідок чого оцінювання передбачатиме постійний зворотний зв'язок та поступ студента.
- Роз'яснюйте студентам, що академічна нечесність в її різних формах (у т.ч. у формі плагіату та замовних письмових робіт) перекреслює мету студента збагатити свої навички під час навчання.
- Практично неможливо замовити написання роботи, яку студент має виконати в аудиторії безпосередньо під час заняття. Нехай це буде коротка, цікава робота, спрямована на демонстрацію студентом критичного мислення.
- Застосовуйте усні презентації («захист») письмових робіт, практичні завдання, завдання з близьким до конкретного студента контекстом, оцінювання студентами робіт одне одного за завчасно роз'ясненими критеріями, портфоліо, екзамен з «відкритою книгою» (можна використовувати будь-які джерела) тощо.
- Прив'язуйте завдання до змісту оригінальних навчальних матеріалів, спеціально створених Вами для Вашого курсу. При перевірці письмових робіт звертайте увагу на те, чи згадані в них ці матеріали: до них не мають доступу автори робіт на замовлення.
- Періодично оновлюйте завдання.

- Усюди, де це можливо, персоналізуйте зміст завдання: нехай воно апелює до особистого досвіду студента, проблем його населеного пункту, позанавчальних зацікавлень тощо.
- Студенти з особливими освітніми потребами (зокрема з дислексією) можуть не бути здатними готувати письмові роботи. Передбачте для таких студентів альтернативні види завдань.
- Під час підготовки студентами більших за обсягом письмових робіт слід надавати їм індивідуальні консультації щодо чорнового варіанту роботи.
- Якщо доручити різним студентам дослідити протилежні інтерпретації певної проблеми, то захист таких робіт можна провести у формі міні-дебатів.
- Забезпечте можливість одержання студентами додаткових консультацій щодо правил академічного письма від викладача, у ресурсному центрі чи в бібліотеці.

ЗАКОНИ ПРОТИ АУТСОРСИНГУ ЗАВДАНЬ

На сьогодні лише деякі країни вважають аутсорсинг завдань прямим порушенням закону. У всіх нижченаведених прикладах аутсорсинг завдань є правопорушенням у вищій, але не у середній освіті.

АВСТРАЛІЯ

У 2020 р. в Австралії прийнято закон, аналогічний до новозеландського. Санкції — штраф і позбавлення волі на два роки. Передбачено можливість блокувати доступ до сайтів, що пропонують аутсорсинг завдань^[10].

США

Норми, що забороняють стороннім особам надавати студентам послуги з підготовки завдань на замовлення, присутні у законодавстві низки штатів США ще з 1960-х рр. Суттєвими ознаками послуг, що підпадають під такі обмеження, є їх продаж за грошову або іншу винагороду та те, що розумно очікувати, що студент надасть виконане таким чином завдання викладачеві без суттєвих змін. Завдання на замовлення є винятком із авторського права: особа, яка створила певний твір, не має права передавати його студенту, якщо очікується його використання з метою обману університету (викладача)^[8].

НОВА ЗЕЛАНДІЯ

У 2011 р. Нова Зеландія оголосила аутсорсинг завдань порушенням закону. Заборонено рекламувати та надавати студентам послуги, унаслідок яких студент дістає нечесну перевагу над іншими студентами. До таких послуг віднесено виконання завдань на замовлення, завчасне надання студентам відповідей на екзаменаційні питання, складання екзамену замість студента. Штраф може сягати до 10 тис. новозеландських доларів (≈200 тис. грн)^[9, с. 25].

Джерела, що допомогли підготувати цей випуск бюлетеня:

1. Awdry, R. (2021). Assignment outsourcing: moving beyond contract cheating. *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 46(2), 220–235. <https://doi.org/10.1080/02602938.2020.1765311>
2. Good Practice Note: Addressing contract cheating to safeguard academic integrity. TEQSA, October 2017. URL: <https://tinyurl.com/s6678yux>
3. Contracting to Cheat in Higher Education. How to Address Essay Mills and Contract Cheating. Second Edition. QAA, 2020. URL: <https://tinyurl.com/476mp8rs>
4. Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. К., 2021, с. 94.
5. Dawson, P., Sutherland-Smith, W. (2019) Can training improve marker accuracy at detecting contract cheating? *Assessment & Evaluation in Higher Education*, 44:5, 715-725. <https://doi.org/10.1080/02602938.2018.1531109>
6. Tomar, D.A. Detecting and Deterring Ghostwritten Papers: A Guide to Best Practices. <https://tinyurl.com/s7zkhsat>
7. Faculty Guide to Combating Contract Cheating. University of Dayton, 2017. URL: <https://tinyurl.com/nevztpb9>
8. McCormick, M. Term Paper Mills: Statutes and Legislative Information. URL: <https://tinyurl.com/6dfw7ux4>
9. Toolkit to support quality assurance agencies to address academic integrity and contract cheating. INQAAHE, 2020. URL: <https://tinyurl.com/3b9aw6c6>
10. Tertiary Education Quality and Standards Agency Amendment (Prohibiting Academic Cheating Services) Act 2020. URL: <https://tinyurl.com/73fmbx2u>

В оформленні бюлетеня використано іконку assignments by monkik, одержану на сервісі The Noun Project.

БЮЛЕТЕНЬ ПІДГОТУВАВ ЄВГЕН НІКОЛАЄВ. БЮЛЕТЕНЬ РОЗМІЩЕНИЙ НА РЕСУРСІ WWW.ACADEMIQ.ORG.UA

Дана публікація стала можливою завдяки підтримці американського народу відповідно до грантового договору № SUP30020CA0215 з Посольством США в Україні. Думки, висловлені тут, належать авторам і не обов'язково відображають точку зору Посольства США в Україні чи Уряду США.